

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 5.12.2007
COM(2007) 769 konč.

**POROČILO KOMISIJE SVETU, EVROPSKEMU PARLAMENTU IN
EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU**

**o uporabi Uredbe Sveta (ES) št. 1206/2001 z dne 28. maja 2001 o sodelovanju med
sodišči držav članic pri pridobivanju dokazov v civilnih ali gospodarskih zadevah**

1. OZADJE

To poročilo Komisije je bilo pripravljeno v skladu s členom 23 Uredbe Sveta (ES) št. 1206/2001 z dne 28. maja 2001 o sodelovanju med sodišči držav članic pri pridobivanju dokazov v civilnih ali gospodarskih zadevah¹.

Pred letom 2001 ni bilo pravnega akta o pridobivanju dokazov, ki bi bil zavezujoč za vse države članice. Leta 2001 je Svet Evropske unije sprejel Uredbo (ES) št. 1206/2001 o sodelovanju med sodišči držav članic pri pridobivanju dokazov v civilnih ali gospodarskih zadevah, ki določa postopkovna pravila za lažje pridobivanje dokazov v drugi državi članici. Uredba se od 1. januarja 2004 uporablja po vsej Uniji razen na Danskem. Med zadevnimi državami članicami nadomešča Haaško konvencijo iz leta 1970. Uredba in vse informacije, ki so pomembne za njeno uporabo, so na voljo v Evropskem pravosodnem atlasu v civilnih zadevah na spletnem naslovu:

http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/te_information_sl.htm

Komisija je od začetka veljavnosti Uredbe o uporabi le-te razpravljala ob različnih priložnostih v okviru Evropske pravosodne mreže v civilnih in gospodarskih zadevah. V posvetovanju z mrežo je Komisija pripravila tudi Praktični vodnik za uporabo Uredbe. Poleg tega je Komisija naročila študijo o uporabi Uredbe.

1.1. Srečanja Evropske pravosodne mreže v civilnih zadevah

O uporabi Uredbe se je razpravljalo na različnih srečanjih Evropske pravosodne mreže v civilnih zadevah.

Na letnih srečanjih vseh članov mreže 13. in 14. decembra 2004 ter 11. decembra 2006 so bili sestanki posvečeni tudi razpravam o izkušnjah pri uporabi Uredbe. Najpomembnejša vprašanja so se nanašala na:

- praktične težave (npr. zaprosila za izvršitev pridobivanja dokazov so se v nekaterih primerih še vedno pošiljala osrednjim organom, v obrazcih je bil včasih uporabljen jezik države, ki je zaprosila, pa tudi druge težave pri sporazumevanju med sodiščem, ki je zaprosilo, in zaprošenim sodiščem);
- področje uporabe Uredbe in predvsem pojma „civilne in gospodarske zadeve“ ter „dokaz“ (še posebej težave, ki so nastale v zvezi s pridobivanjem vzorcev DNK in krvi, zlasti pri testih za ugotavljanje očetovstva);
- uporabo sodobne komunikacijske tehnologije v okviru pridobivanja dokazov. Zlasti so s tem mišljene pritožbe glede dejstva, da v veliko državah članicah ni tehničnih možnosti za izvedbo videokonference.

---

¹ UL L 174, 27.6.2001, str. 1.

Mreža je 21. aprila 2005 razpravljala o osnutku Praktičnega vodnika, ki so ga pripravile službe Komisije v posvetovanju z mrežo. Namen Praktičnega vodnika je strankam, sodnikom, odvetnikom in osrednjim organom zagotoviti navodila ter omogočiti boljše razumevanje Uredbe. Na voljo je na:

http://ec.europa.eu/civiljustice/evidence/evidence_ec_guide_sl.pdf

Konec leta 2006 in v začetku leta 2007 je Komisija razdelila 50 000 izvodov Praktičnega vodnika v države članice. Vsa sodišča, ki jih zadeva uporaba Uredbe, bi morala prejeti izvod tega Praktičnega vodnika.

1.2. Študija o uporabi Uredbe (ES) št. 1206/2001

V skladu z zgoraj navedenim je Komisija za pripravo tega poročila naročila študijo o uporabi Uredbe, ki jo je pripravil pogodbeni izvajalec. Študija je na voljo na:

http://ec.europa.eu/justice_home/doc_centre/civil/studies/doc_civil_studies_en.htm

Glavni namen študije je bil pridobiti empirično analizo uporabe Uredbe, zlasti glede tega, ali se je z uporabo Uredbe izboljšalo, poenostavilo in pospešilo sodelovanje med sodišči pri pridobivanju dokazov.

Študija temelji na raziskavi, ki jo je pogodbeni izvajalec izvedel med novembrom 2006 in januarjem 2007 ter je osnovana na 424 od 544 odgovorov na vprašalnik glede uporabe več členov Uredbe. Na vprašalnik so odgovarjale uprave držav članic, sodniki, odvetniki in druge osebe, ki jih zadeva uporaba Uredbe.

2. UPORABA UREDBE (ES) ŠT. 1206/2001

Ta del podrobneje obravnava vprašanje, ali se je z uporabo Uredbe poenostavilo in pospešilo sodelovanje med sodišči pri pridobivanju dokazov, ter praktično uporabo več določb Uredbe.

2.1. Čas, potreben za izvršitev zaprosil

Študija kaže, da se večina zaprosil za pridobivanje dokazov izvrši v 90 dneh, kakor je določeno v členu 10(1) Uredbe (glej Prilogo 1). Po mnenju anketirancev v raziskavi je ta postopek hitrejši kot pred začetkom veljavnosti Uredbe. Vendar obstaja tudi znatno število primerov, v katerih je 90-dnevni rok presežen. V nekaterih primerih je potrebnih celo več kot 6 mesecev. Poleg tega se čas, ki je potreben za izvršitev zaprosila, precej razlikuje med državami članicami. Zlasti je treba omeniti, da so zahtevki v veliko državah članicah, ki so se Evropski uniji pridružile leta 2004, na splošno izvršeni v 90 dneh, medtem ko je čas, ki je za to potreben v nekaterih drugih državah članicah, običajno daljši.

2.2. Osrednji organi

Zdi se, da so osrednji organi na splošno učinkoviti pri izvajanju dolžnosti, ki so jim naložene z Uredbo (glej Prilogo II). Vendar se zdi, da se stopnja njihove učinkovitosti precej razlikuje med državami članicami.

Študija tudi navaja, da morajo osrednji organi včasih iskati rešitve za različne težave, ki so nastale v zvezi z zaprosilom, kakor je predvideno v členu 3(1)(b) Uredbe².

Čeprav Uredba določa, da se zaprosila za izvršitev pridobivanja dokazov posredujejo neposredno med sodišči držav članic in da bi osrednji organi zato morali zaprosilo posredovati pristojnemu sodišču le „v izjemnih primerih“, študija kaže, da osrednji organi „včasih“ ali celo „pogosto“ posredujejo zaprosilo pristojnemu sodišču. Zato je mogoče sklepati, da v sedanjem prilagoditvenem obdobju, ki še ni zaključeno, Uredba ni dovolj dobro poznana, in potrebno je storiti vse, da bodo sodišča v Evropski uniji z njo bolje seznanjena.

2.3. Obrazci

Študija navaja, da uporaba standardnih obrazcev na splošno ni povzročala težav (glej Prilogo III). Uvedba obrazcev je bila zelo pozitivno sprejeta, predvsem pa velja kot eden glavnih razlogov za poenostavitev in pospešitev pridobivanja dokazov. Vendar pa primanjkuje ustreznih usposabljanj za pravosodne delavce, ki izpolnjujejo obrazce, kar povzroča težave pri uporabi le-teh. Zlasti se zdi, da obrazci včasih niso izpolnjeni v celoti in da manjkajo podatki, ki so bistveni za izvršitev zaprosila.

2.4. Sredstva komunikacijske tehnologije

Študija navaja, da je uporaba sredstev komunikacijske tehnologije iz členov 10(4) in 17(4) Uredbe v praksi poenostavila in pospešila pridobivanje dokazov v drugih državah članicah, vendar se ta tehnologija še vedno dokaj redko uporablja. Kadar so bila uporabljena sredstva komunikacijske tehnologije, zlasti videokonferenca, na splošno pri ni bilo nobenih težav (glej Prilogo IV).

Te ugotovitve kažejo, da sredstva komunikacijske tehnologije po eni strani znatno poenostavijo pridobivanje dokazov, po drugi strani pa se možnosti, ki jih daje uporaba sredstev komunikacijske tehnologije, na žalost še vedno zelo malo izkoriščajo, saj je potrebna tehnologija na voljo le v omejenem obsegu³. V prihodnje bi morale države članice vložiti veliko truda v povečanje uporabe sredstev komunikacijske tehnologije, zlasti videokonference. Pomen nadaljnjega prestavljanja e-pravosodja v javnosti je poudaril tudi Svet, ki je na svojem zasedanju 12. in 13. junija 2007 zahteval nadaljevanje dela v zvezi z e-pravosodjem „, da bi se vzpostavila tehnična platforma na evropski ravni“, pa tudi Evropski svet, ki je na svojem zasedanju 21. in 22. junija 2007 sklenil, da bi „moral Svet tudi dodatno predstavljati javnosti elektronsko obveščanje o pravnih zadevah („e-pravosodje“).“

---

² Vendar pa odgovori na vprašalnik ne dajejo veliko informacij glede vrste težav, s katerimi se srečujejo osrednji organi.

³ Sodišča, na katerih je trenutno na voljo videokonferenca, so navedena v priročniku Evropskega pravosodnega atlasa v civilnih zadevah. Trenutno je videokonferenca na voljo na vseh sodiščih na Nizozemskem in Portugalskem ter na nekaterih sodiščih v Avstriji, na Cipru, v Estoniji, na Finskem, Irskem, v Nemčiji, Sloveniji, na Švedskem in v Združenemu kraljestvu.

2.5. Posredovanje zaprosil

Iz študije je videti (glej Prilogo V), da se zaprosila in sporočila navadno posredujejo „na najhitrejši možni način“ (člen 6 Uredbe)⁴.

2.6. Neposredni stiki med sodišči

V nasprotju s Haaško konvencijo o pridobivanju dokazov iz leta 1970 Uredba predvideva – kot eno najpomembnejših novosti v primerjavi s Haaško konvencijo – da posredovanje zaprosil za izvršitev pridobivanja dokazov poteka neposredno med sodišči držav članic.

Študija navaja, da so sodišča, ki so zaprosila, in zaprosena sodišča (člen 2) na splošno učinkovita pri izpolnjevanju svojih nalog v skladu z Uredbo. Vendar se stopnja te učinkovitosti razlikuje med državami članicami.

Ni videti, da bi neposredno posredovanje zaprosil med sodišči povzročalo posebne težave. Kakor je navedeno zgoraj (pod 2.2), obstajajo v sedanjem prilagoditvenem obdobju še vedno številni primeri, v katerih zaradi slabega poznavanja Uredbe ni neposrednih stikov med sodišči, zaradi tega pa je pridobivanje dokazov zamudno, saj se od osrednjih organov zahteva, da zaprosila posredujejo pristojnemu sodišču.

2.7. Neposredno pridobivanje dokazov (člen 17)

Prav tako pomembna značilnost Uredbe je možnost neposrednega pridobivanja dokazov sodišča, ki je zaprosilo, v drugi državi članici.

Študija navaja, da se neposredno pridobivanje dokazov iz člena 17 Uredbe še vedno zelo malo uporablja. Vendar pa je v primerih, ko je bilo uporabljeno, poenostavilo in pospešilo pridobivanje dokazov ter na splošno ni povzročalo posebnih težav (glej prilogo VII).

2.8. Uporaba člena 18 (stroški)

Iz študije izhaja, da uporaba člena 18 na splošno ni povzročala posebnih težav (glej Prilogo VIII). Vendar pa študija navaja, da se razlike med nacionalnimi zakonodajami v zvezi s povračilom nagrad, ki se plačajo izvedencem, včasih dojemajo negativno.

2.9. Težave v zvezi z razlago

Študija kaže, da Uredba ni povzročala večjih težav v zvezi z razlago. Vendar pa obstajajo znaki, da pojmi „civilne in gospodarske zadeve“, „dokaz“ in „sodišče“ niso vedno jasni in včasih so zaželeno natančnejša navodila glede njihove točne vsebine (glej Prilogo IX).

---

⁴ Treba je opomniti, da vse države članice sprejemajo zaprosila po pošti, večina (vse, razen Poljske in Španije) pa tudi po telefaksu. E-pošta je sprejemljiva le v 13 državah članicah (Češka, Estonija, Finska, Francija, Grčija, Irska, Italija, Latvija, Madžarska, Malta, Portugalska, Slovenija in Slovaška).

Videti je, da je zlasti dejstvo, da pojem „dokaz“ ni opredeljen v Uredbi, povzročilo težave. Pojavile so se precej različne razlage tega, kaj velja kot „dokaz“ v smislu Uredbe, zlasti kar zadeva pridobivanje vzorcev DNK in krvnih vzorcev ter izvedenska mnenja o dobrobiti družine ali otrok. Komisija spoštuje dejstvo, da je končna odgovornost za razlago pojma „dokaz“ v pristojnosti Evropskega sodišča⁵, vendar verjame, da se tega pojma ne bi smelo razlagati samostojno in da se za dosego ciljev Uredbe njenega področja uporabe ne bi smelo po nepotrebnem omejevati s preozko razlago. V zvezi s tem vprašanjem bi se morala nadaljevati izmenjava mnenj in izkušenj v okviru Evropske pravosodne mreže v civilnih zadevah.

2.10. Sklicevanje na nacionalno pravo

Dejstvo, da se Uredba večkrat sklicuje na nacionalne zakonodaje, ne velja za zelo problematično. Vendar pa iz študije izhaja, da bi bilo postopno usklajevanje nacionalnih zakonodaj včasih zaželeno (glej Prilogo X).

2.11. Združljivost s Haaško konvencijo iz leta 1970

V zvezi z združljivostjo Uredbe z drugimi instrumenti, kot je Haaška konvencija o pridobivanju dokazov iz leta 1970, ni nobenih težav (glej Prilogo XI).

2.12. Poenostavitev in pospešitev pridobivanja dokazov

Z Uredbo se je pridobivanje dokazov poenostavilo in pospešilo (glej Prilogo XII). Vendar se stopnja te poenostavitve in pospešitve precej razlikuje med državami članicami.

3. SKLEPNE UGOTOVITVE

Sklepne ugotovitve Komisije glede uporabe Uredbe št. 1206/2001 od njenega začetka veljavnosti leta 2004 so:

Z uporabo Uredbe se je na splošno izboljšalo, poenostavilo in pospešilo sodelovanje med sodišči pri pridobivanju dokazov v civilnih in gospodarskih zadevah. Glavna cilja Uredbe, torej poenostavitev sodelovanja med državami članicami in pospešitev izvrševanja dokazov, sta bila zadovoljivo dosežena. Poenostavitev je bila dosežena v glavnem z uvedbo neposrednega posredovanja zaprosil med sodišči (čeprav so zaprosila včasih še vedno poslana osrednjim organom) in z uvedbo standardnih obrazcev. V zvezi s pospešitvijo bi lahko sklepali, da se večina zaprosil za izvršitev pridobivanja dokazov izvrši hitreje, kot pred začetkom veljavnosti Uredbe, in v 90 dneh, kakor je predvideno z Uredbo.

---

⁵ V tem smislu je treba opozoriti, da je na Evropskem sodišču vprašanje v zvezi z razlago Uredbe trenutno v obravnavi. V zadevi C-175/06 (Tedesco/Fittings SrL) predložitveno sodišče sprašuje, ali je zaprosilo za pridobitev opisa blaga v skladu s členoma 128 in 130 italijanskega zakonika o industrijski in intelektualni lastnini ena od oblik pridobivanja dokazov, ki so predpisani z Uredbo Sveta (ES) št. 1206/2001.

Spremembe Uredbe torej niso potrebne, vendar bi bilo treba njeno delovanje izboljšati. Zlasti bi bilo treba v sedanjem prilagoditvenem obdobju, ki se še ni zaključilo, izboljšati nekatere vidike v zvezi z uporabo Uredbe.

Najprej, kljub razpravam ki so potekale v okviru Evropske pravosodne mreže v civilnih zadevah, in razpoložljivosti Praktičnega vodnika v vseh državah članicah iz različnih ugotovitev sledi, da pravosodni delavci še niso dovolj dobro seznanjeni z Uredbo. To povzroča nepotrebne zaostanke in težave.

Zato bi se moralo delo, opravljeno v okviru Evropske pravosodne mreže v civilnih in gospodarskih zadevah, bolj izkoriščati v državah članicah in zlasti bi bilo treba zagotoviti široko razširjanje Praktičnega vodnika med pravosodnimi delavci na vse možne načine.

Zdi se, da se stopnja poenostavitve in pospešitve pridobivanja dokazov precej razlikuje med državami članicami. To je zlasti očitno v zvezi s časom, ki je potreben za pridobitev dokazov, saj se časovni okvir 90 dni v nekaterih državah članicah ne upošteva. Pa tudi učinkovitost osrednjih organov in razpoložljivost sodobnih komunikacijskih tehnologij, zlasti videokonference, se med državami članicami precej razlikuje.

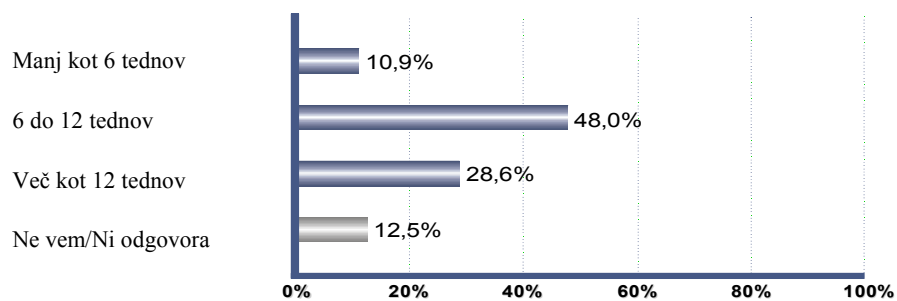
Končno, treba je ugotoviti, da možnosti komunikacijske tehnologije nikakor še niso v celoti izkoriščene, prav tako pa se možnosti neposrednega pridobivanja dokazov, ki so pomembna novost Uredbe, zelo redko uporabljajo.

Zato Komisija

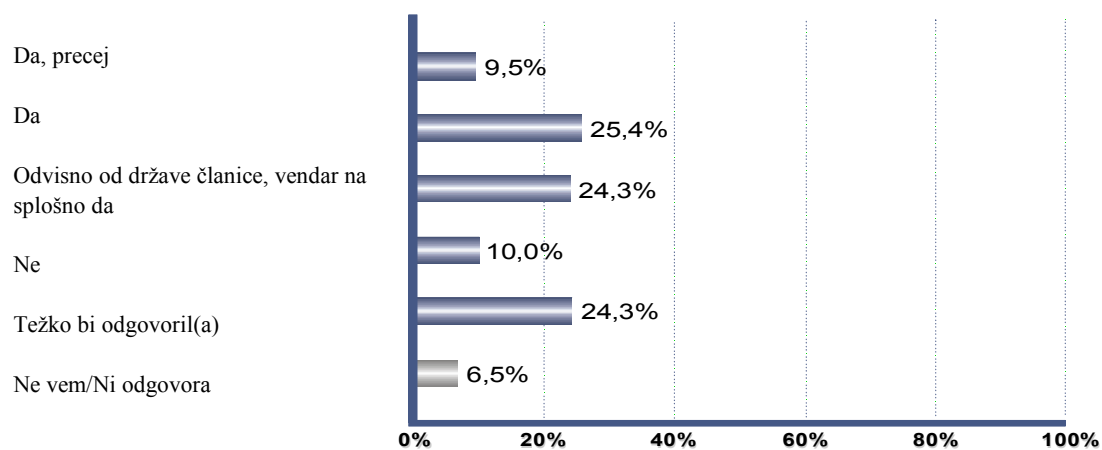
- spodbuja vsa nadaljnja prizadevanja – zlasti tista, ki presegajo razširjanje Praktičnega vodnika – za krepitev stopnje seznanjenosti z Uredbo med pravosodnimi delavci v Evropski uniji,
- meni, da bi morale države članice sprejeti ukrepe za zagotovitev spoštovanja 90-dnevnega časovnega okvira za izvršitev zaprosil,
- verjame, da sodobne komunikacijske tehnologije, zlasti videokonference kot pomembno sredstvo za poenostavitev in pospešitev pridobivanja dokazov, še zdaleč niso v celoti izkoriščene, in spodbuja države članice k sprejetju ukrepov za uvedbo potrebnih možnosti na svojih sodiščih, da bi se tako uporabljale videokonference v okviru pridobivanja dokazov. Svet (na zasedanju 12. in 13. junija 2007) in Evropski svet (na zasedanju 21. in 22. junija 2007) sta poudarila tudi pomen nadaljnega seznanjanja javnosti z e-pravosodjem.

Priloga I: Čas, potreben za izvršitev zaprosil

Po vaših izkušnjah je čas, ki je potreben za izvršitev zaprosila:

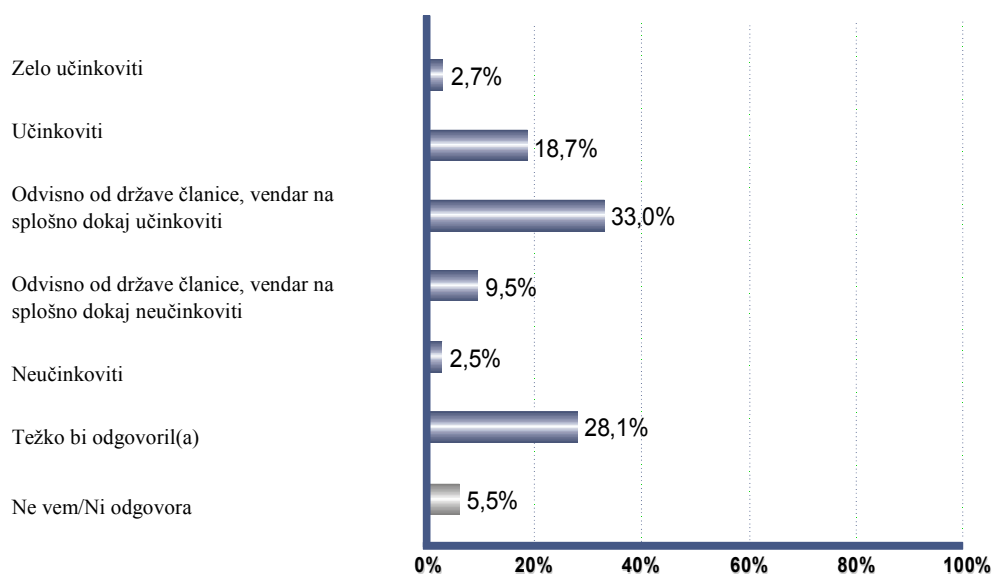
Ali je ta čas krajši kakor pred začetkom veljavnosti Uredbe?

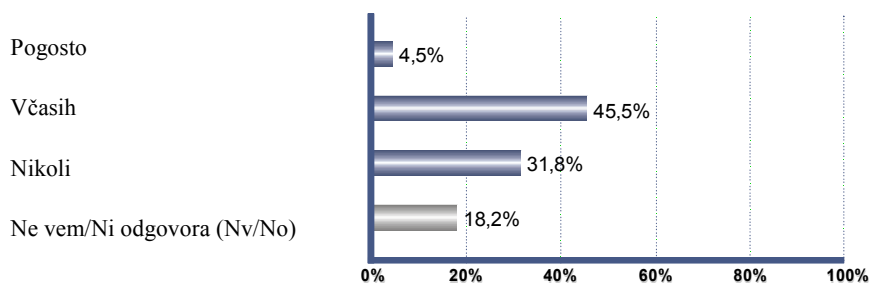

Priloga II: Osrednji organi

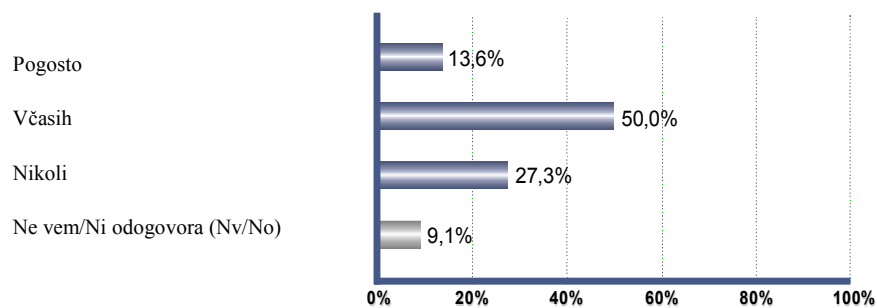
Kako učinkoviti so osrednji organi pri oskrbovanju sodišč s podatki in iskanju rešitev za morebitne težave, ki lahko nastanejo v zvezi z zaprosilom?

Kako pogosto so morali osrednji organi iskati rešitve za težave, ki so nastale v zvezi z zaprosilom?

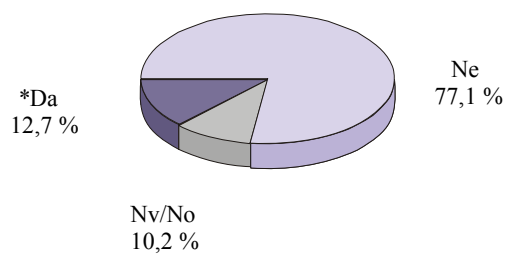

Kako pogosto so po vaših izkušnjah osrednji organi posredovali zaprosilo pristojnemu sodišču na prošnjo sodišča, ki je zaprosilo?

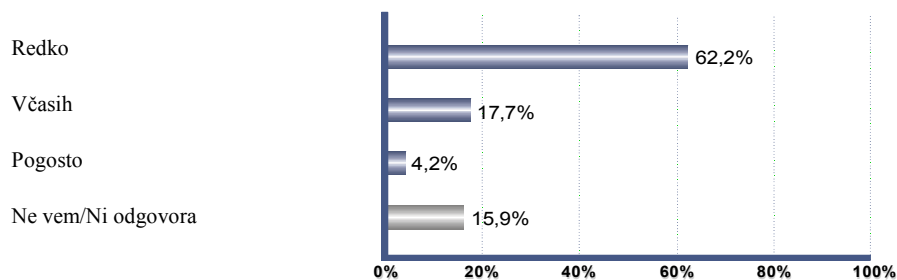
Priloga III: Obrazci

Ali je uporaba obrazcev v praksi povzročala težave? Če da, kateri so ti obrazci? Zakaj?

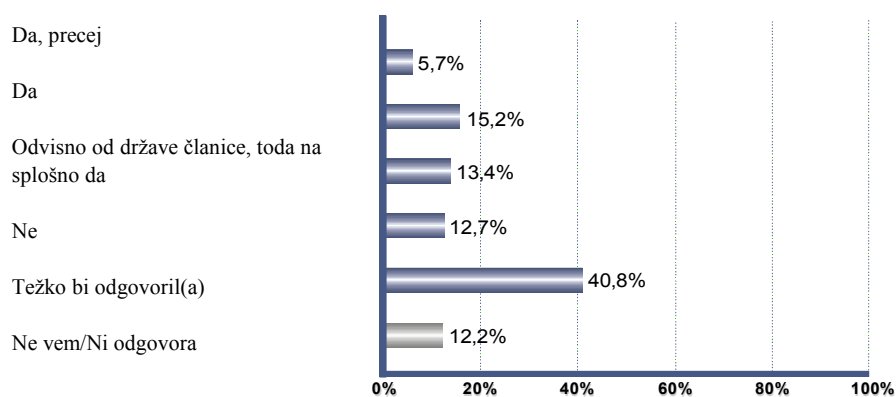

Priloga IV: Sredstva komunikacijske tehnologije

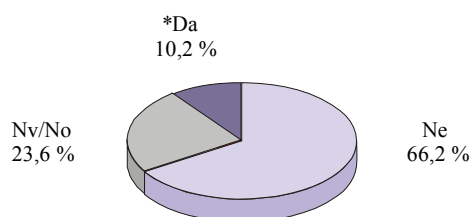
Kako pogosto se za pridobivanje dokazov uporabljajo sredstva komunikacijske tehnologije? Pri katerih vrstah zaprosil?

Ali je uporaba sredstev komunikacijske tehnologije v praksi poenostavila in pospešila pridobivanje dokazov v drugih državah članicah?

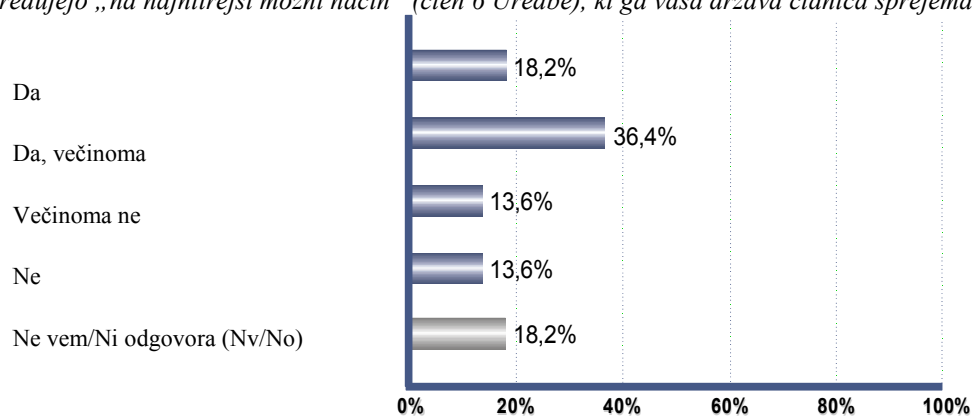

Ali je uporaba sredstev komunikacijske tehnologije povzročala težave? Če da, katere?

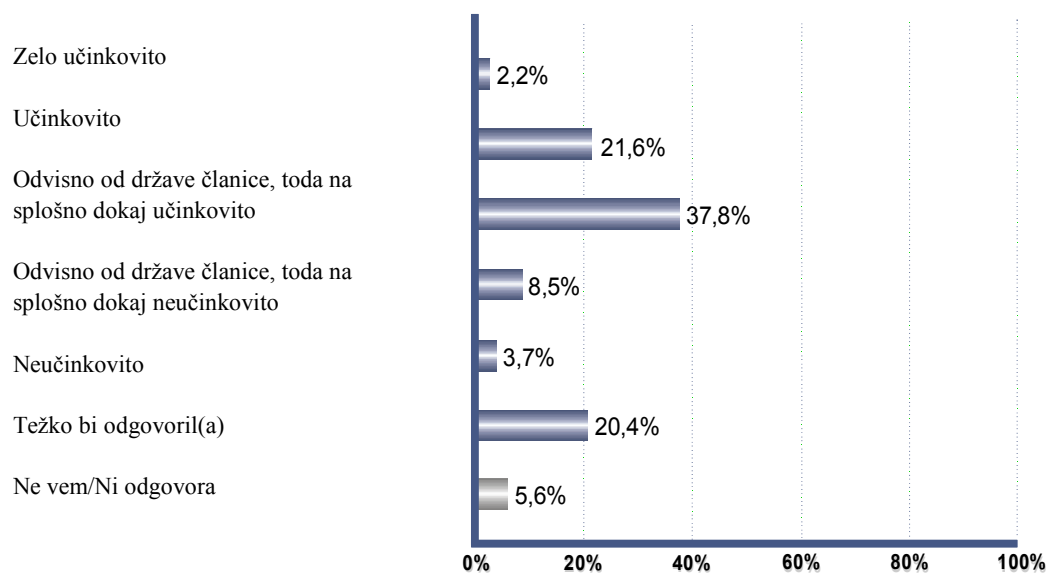
Priloga V: Posredovanje zaprosil

Ali se zaprosila in sporočila, ki so v skladu s to uredbo naslovljena na vašo državo članico, posredujejo „na najhitrejši možni način“ (člen 6 Uredbe), ki ga vaša država članica sprejema?

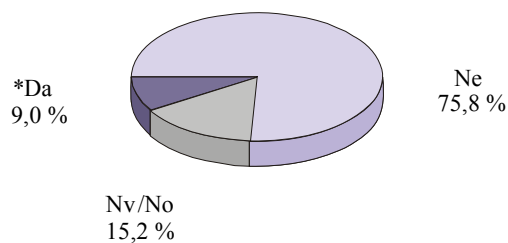

Priloga VI: Neposredno posredovanje med sodišči

Kako učinkovita so sodišča, ki so zaprosila, in zaprosena sodišča (člen 2) pri izpolnjevanju svojih nalog v skladu z Uredbo?

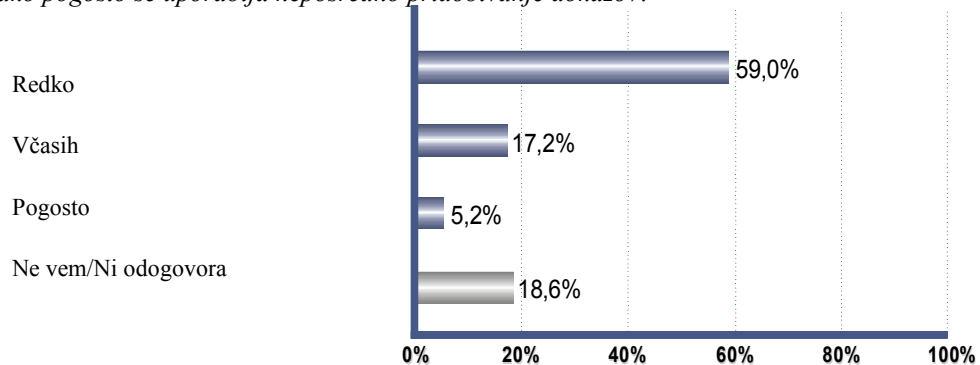

Ali je uvedba neposrednih stikov med sodišči povzročala posebne težave?

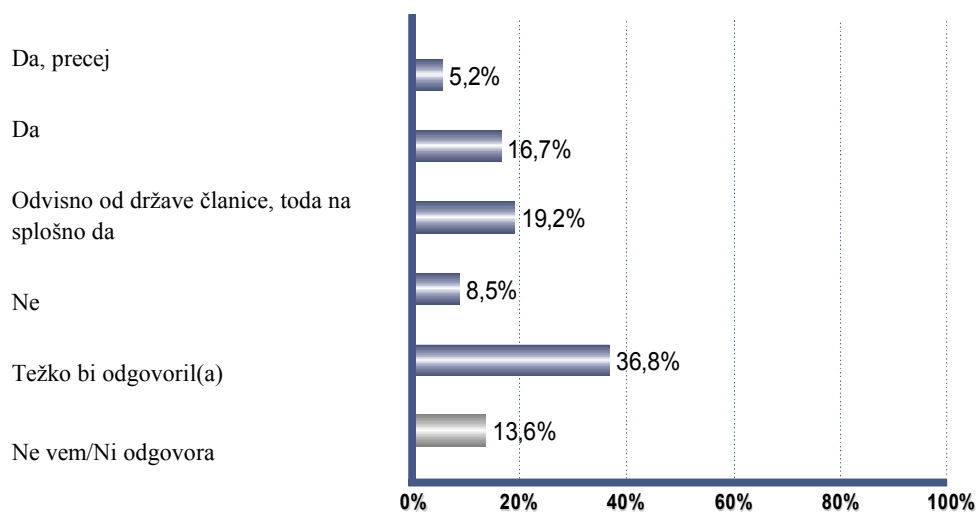

Priloga VII: Neposredno pridobivanje dokazov

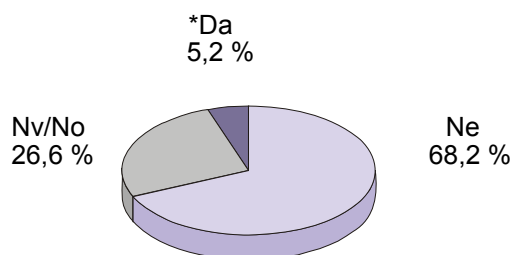
Kako pogosto se uporablja neposredno pridobivanje dokazov?

Ali se je v praksi z uvedbo te metode pridobivanja dokazov poenostavilo in pospešilo pridobivanje dokazov v drugih državah članicah?

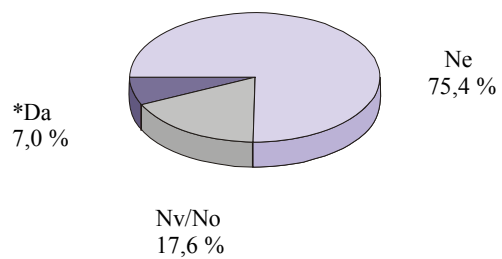

Ali je uporaba člena 17 povzročala težave? Če da, katere?

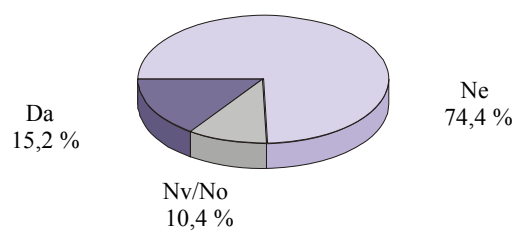
Priloga VIII: Uporaba člena 18

Ali je uporaba člena 18 (stroški) v praksi povzročala težave? Če da, katere?

Priloga IX: Težave v zvezi z razlago

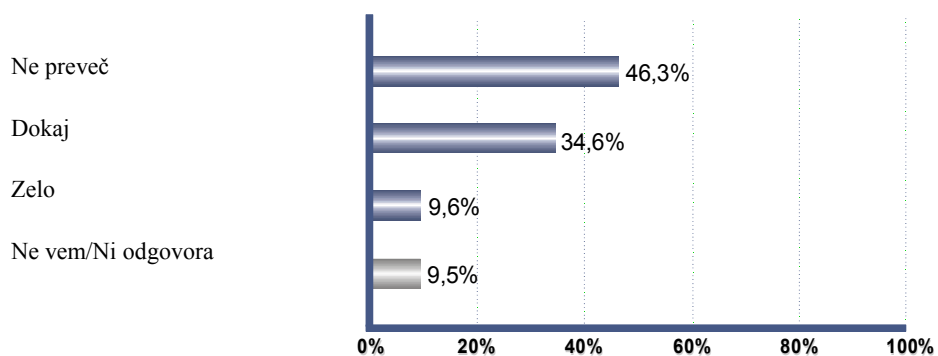
Ali ste imeli težave pri razlagi Uredbe, zlasti glede njenega področja uporabe in pojma „dokaz“? Ali je bila zaradi tega zavrnjena izvršitev zaprosila (člen 14)?

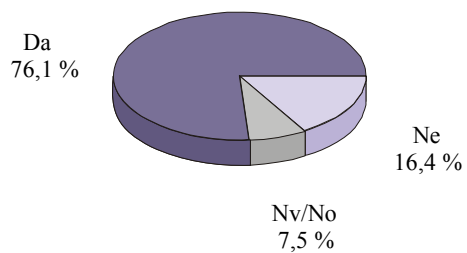

Priloga X: Sklicevanje na nacionalno pravo

Ali je to, da se Uredba pogosto sklicuje na nacionalne zakonodaje držav članic, za vas problematično?

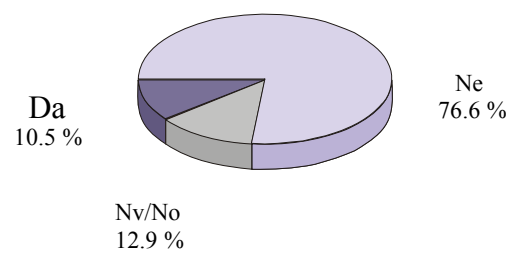

Ali je usklajevanje procesnih zakonov držav članic glede pridobivanja dokazov po vašem mnenju zaželeno?

Priloga XI: Združljivost s Haaško konvencijo iz leta 1970

Ali ste odkrili težave v zvezi z združljivostjo Uredbe z drugimi instrumenti, kot je Haaška konvencija o pridobivanju dokazov iz leta 1970?

Priloga XII: Poenostavitev in pospešitev pridobivanja dokazov

Ali je uporaba Uredbe št. 1206/2001 po vaših izkušnjah poenostavila in pospešila sodelovanje med sodišči, kar zadeva pridobivanje dokazov?

